

Közgazdász

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Az előtünk álló vizsgák sikeres letételével
készülünk a kongresszus határozatainak
maradéktalan végrehajtására

A kongresszusi mozgalom tanulságai egyetemünkön

A III. pártkongresszus tiszteletére egyetemünkön is kongresszusi mozgalmat szervezett a DISZ. Általános irányelvnek nem a „mindenki tegyen felajánlást” jelszót tartották, hanem, hogy a vállalkások a tananyagot felül legyenek, külső munkaként más DISZ-szervezeteket patronáljanak, kulturális megmozdulásokat szervezzenek.

Ezért a mostani kongresszusi felajánlás teljesen önkéntes volt, lehetőleg a legjobb tanulók tették, s ezért az összes hallgatók mintegy negyven százaléká kapcsolódott bele.

Az első felajánlások még április első heteiben születtek: többek között olyanok, mint a XI-es alapszervezetben, hogy a VIII-as alapszervezettel együttesen egy kiállítás szervezzenek. „A párt harca a magyar nép boldogabb jövőjéért” címmel.

A Külker III/3. szeminárium tagja, Lehoczki Richárd vállalta a Külkereskedelmi Tanácsok számára, hogy egy cikket fordít le az Aussenhandel számából, a Neuer Zürcher Zeitungból két cikket, s a fordításokból kis-előadást tart németül.

A belkereskedelmi III/3-ban „Orosz mintára” szervezését be kapcsolódta be. Az órák a nyelvi tanácsok szervezte az egyetem nyelvtanárai és más egyetemi tanárai számára. Ok vállalták a bemutatás csoport szerepét. E bemutatásra a csoport lelkiismeretesen készült, tanulópárkok alakultak, segítettek egymást és legfőképpen a leckéket vették át igen alaposan. A vállalták jó teljesítésének tudható be, hogy a csoportból senki sem bukott meg orosz nyelvből.

A VIII-as alapszervezet a belkereskedelmi minisztérium DISZ-szervezetével vette fel a kapcsolatot. Az egész egyetemen pedig nagyarányú mozgósítás kezdődött a pályázati dolgozatok megírására.

Ebben az időben még lelkesen dolgoztak a DISZ-aktívák, megfelelő propagandát és szervezőmunkát végeztek a DISZ-vezetőségek, különösen a VIII-as alapszervezet, vigyáztak arra, hogy a felajánlások redlik, teljesíthetők és a tanulmányi munkát elősegítők legyenek.

De a kezdeti lendületes munkát hanyatlás követte: egyszerű sablonos, semmitmondó felajánlásokra később figyeltek fel, egyszerűket ugyan kijavították, de a nagyobb része maradt a régi. Például, felajánlották a Notre-Dames elolvasását vagy más szépirodalom elolvasását, filmek meg-

tekintését. Az ilyen felajánlások azért voltak rosszak, mert ma már minden olyan ember, aki magát művelni akarja természetesen olvas és moziba jár.

A hanyatlás másik megnyilvánulása (vagy talán oka is), hogy a DISZ-bizottság már nem foglalkozott kellő gondal az alapszervezetekkel, nem ellenőrizte, nem segítette őket és nem szorította arra az alapszervezeteket, hogy ők is törődjenek a felajánlásokkal, ellenőrizték a vállalkások teljesítését.

Harmadszor: mulasztás terhel az alapszervezetek agitációs-propaganda titkárait, mert nem foglalkoztak eleget a DISZ-szervezőkkel. Pedig itt volt a rossz felajánlások megtevéseinek eredője.

A pártalapszervezetek, amelyeknek kötelességük lett volna a DISZ munkáját figyelemmel kísérni, a felajánlások értékelésébe, ellenőrzésébe és a kisérő agitációs munkába beleszóltak, nem törődtek az ifjúsági szervezet munkájával. Amikor már rájötték arra, hogy valami hiba van, a pártbizottság is foglalkozott a mozgalommal, már késő volt, nem volt elég idő a hibák kiküszöbölésére.

Végül soron: A DISZ-bizottság, aki az egész munkáért felelős, keveset tett a mozgalom sikere érdekében. Nem használták ki azt a lehetőséget, hogy a kongresszus ideje egy hónappal eltolódott, és nem szüveltek meg a Közgazdász 6. számában (időben!) megjelent bírálatot.

Vajon miért? — ez egyetemünk DISZ-munkájában a legnagyobb kérdés!

A mozgalom sikere nem a hallgatókon fordult meg:

Bizonyítjuk ezt a lap megjelent cikkezével.

„Az eredmény azonban itt sem az alapszervi vezetőség jó munkájának tulajdonítható. (s főleg: nem a DISZ-bizottság jó munkájának). Elsősorban a csoporttagok lelkesedésével, a csoportaktivisták jó munkájával magyarázható, hogy a politikai gazdaságtan III/1-es csoportban a tagok többsége tett egyéni felajánlást és azok teljesítését már meg is kezdték.”

A hallgatók többsége azonban nem ismerte a felajánlások teljesítésének állását, hiszen, mint ahogy a lap akkor írta:

„A DISZ-alapszervezetek legtöbbje nem ismeri a felajánlások teljesítésének állását...”

„Ideje volna már, hogy egyetemünk DISZ-bizottsága és a pártbizottságok felbresszenék álmaikból a DISZ-alapszervezeti vezetőségeket és nem hagyják, hogy egyetemünkön elapadjanak a felajánlások.”

Egy-két hét és a vizsgákra való lázas készülődés után hallgatóink elhagyják otthonukat. Szeptemberben várjuk őket szeretettel és egy éven át szerzett tapasztalatokkal gazdagabban, hogy jövőre még jobb munkával biztosíthassuk hallgatóink részére az igazi otthonot. De éppen az elmúlt év tapasztalatai bizonyítják, hogy nem elég az otthon dolgozónak akarata, igénykezete, ha hallgatóink nem érzik, hogy ez az ő otthonuk és minden az ő érdekükben történik.

Az otthon megbecsülése, amihez szorosan hozzátartozik a rend és fegyelem megtartása, sokszor igen komolyan hiányzott. Nem végezték elég jó munkát a Diákbizottság, nem érezte a felelősség súlyát, nem tudta összetartani a szobafelelősöket. Sokszor éreztük a DISZ segítségének hiányát is.

Ott, ahol a szobafelelősök jól dolgoztak, nagyon szép eredményeket értünk el. Rend, fegyelem, tisztaság és ami szintén fontos, igazi jó kedély jellemezte ezeket a szobákat.

Ilyen volt az I. e. 7-8-9-10-13-as, II. e. 7-9-10-11-es szoba. Meg kell dicsérni ezekben a szobákban lakó hallgatókat és kérjük őket, a jövő tanév alatt vigyék tovább az otthon szeretetét és járjanak jó példával továbbra is a többi hallgató előtt. Megköszönjük a DISZ segítségét a szobaversennyel kapcsolatban, ha még szorosabb lesz a kapcsolat a Diákbizottság és a DISZ között, sok komoly eredményt érhetünk el.

Bücsüzünk hallgatóinktól, az otthon családjának minden tagjától, sajnáljuk, hogy elmennek tőlünk és várjuk őket még több, nagyobb igyekezettel, mert azt akarjuk, érezzék: szeptemberben haza jönnek.

A Veres Pálné-utcai diákotthon dolgozóinak nevében Petruska Jenőné gondnok.

mozgalom, amelyben az ifjúság pártszeretete és lelkesedése jut kifejezésre, s melyben országosra a DISZ-tagok ezrei vesznek részt.”

A rossz politikai munka következtében nem érthették a DISZ-tagok a felajánlás jelentőségét, sokan nem őszintén tették meg felajánlásukat és nem is követték el az ilyen felajánlások teljesítéséért sokat.

Vonják felelősségre a Dekó vezetőjét, mert a leadott adatokat nem készítette el. Ezzel gátolta a mozgalom nyilvánosságát és segítette ezt az ellopódást, de ugyanakkor biztosítsák azt is, hogy hasonló eset többet elő ne forduljon. Ugyanez áll a hangoshíradó vezetőjére is. De véleményünk szerint a DISZ-bizottságnak nem tessék-lássék, formális módon, hanem alapos részletekkel kell értékelnie ezt a munkát és egyszer, s mindenkorra levonni róla a következtetéseket. Végezzék szívvel és kitartóan vállalt kötelességüket, különben minden DISZ-munkánk elapad.

Támazkodjék a bizottság a jó eredményekre, amelyekét hallgatótársaink a szervezési hibák ellenére is elérték.

Ezek a felajánlások alapos, elmélyült munkát követeltek, s akik teljesítették azokat, nem „akármilyen emberek”.

II/2 politikai gazdaságtan csoport tagja, Grólhuss Vince Marx—Engels oroszul megjelent műveiből magyarra fordított olyan részeket, melyek kapcsolódnak tudományos munkájához.

A Külkereskedelmi II/3-ból Vass Kálmán „Nyenyaja Tarbója” folyóiratból az angol-szovjet kereskedelmi viszonyról szóló cikket fordította le.

A külkereskedelmi II/1-ből Márkus János a Külkereskedelmi szakkönyvből fordított cikket, tanóránként is hibátlanul.

Jók voltak még a pályamunkákra tett felajánlások is, amelyeket azonban csak a dolgozatok megírása után lehet leírni. Ugyanígy állnak a TDK-kal kapcsolatos felajánlások is, amiket szintén ősszel lehet értékelni.

A pártválasztmányon átadott felajánlásokat a felajánlók mindegyike teljesítette, ezeket a felajánlásokat különös gondal ellenőrizték az alapszervezetek vezetői. Ugyancsak elmondhatjuk a többi felajánlásokról, hogy azokat mindenki teljesítette.

Tehát végeztük: a mozgalom keretében egyetemünk jelentős eredményeket ért el, a felajánlásokat teljesítő jó munkát végezték, s ha nem kísérté volna munkájukat az említett szervek hiányossága, akkor még nagyobb eredmények születtek volna egyetemünkön is.

Vizsgahíradó!

XI. ALAPSZERVEZET:

Legrosszabb a pénzügy I. szeminárium.

Orosz: 3.24, honvédelem: 3.5, statisztika: 2.41, (nyolc elégtelen!)

Legjobb: Lovász Tibor 4.5, Kádár Béla 4.75.

Rosszul vizsgáltak: Sulyok és Gulyás elvtársak, marxizmus és statisztika mindkettőnek elégtelen.

Pénzügy II-es szeminárium:

Iván Lajos három elégtelen, egy elégséges, Kolosics Károly két elégtelen, egy vizsgán nem jelent meg.

Földrajz-szak:

Munkácsi Klára kitűnő, Laczó László jeles, 4,75-ös átlag, Kovács Erzsébet jeles, 4,75-ös átlag.

Mindkét szaknál meglátszik a rohamtanulás. Ez sok meglepetést okozott. Különösen statisztikából sok a bukás. A jogi vizsgáknál a vártnál jobb eredményt mutathatunk fel. Az átlagok jobbak a félévi vizsgaeredményénél.

Tanulmányozzuk a III. kongresszus anyagát

Véget ért a Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusának, a párt legfőbb vezetőszerveinek tanácskozása. A kongresszus világosan leszögezte pártunk tevékenységének fő irányvonalát: a szocializmus alapjainak országunkban való lerakását, s ezzel együtt népként anyagi és műveltségi színvonalának következetes emelését, valamint a szakadatlan küzdelmet azért, hogy szocialista építőmunkánkat békében folytathassuk.

A kongresszus jóváhagyta a Központi Vezetőség által tavaly júniusban kezdeményezett politikát, amely a felszabadulás utáni tíz év eredményeire építve kiküszöbölte fejlődésünk aránytalanságait.

Uj közgazdász értelmiségünket nevelő egyetemünk munkája mindig szorosan összefüggött pártunk politikájával, kongresszusaink határozataival és irányvonalával. A Központi Vezetőség beszámolójában Rákosi elvtárs most külön is foglalkozott a közgazdaságtudomány helyzettel hazánkban és az utóbbi időben meginduló élénkülés mellett jelentős visszamaradást állapított meg ezen a területen.

Egyetemünk pártbizottsága,

tanszékei, hallgatói, élénk figyelemmel kísérték a párt II. kongresszusát, majd később a Szovjetunió Kommunista Pártja történelmi jelentőségű XIX. kongresszusát. Egyetemi oktató-nevelőmunkánkban, a meginduló tudományos munkában igyekeztünk is alkotóan felhasználni a kongresszusok anyagát.

Egyetemünk oktatói és hallgatói egyaránt, különösen sokat és eredményesen foglalkoztak az SZKP XIX. kongresszusának tapasztalataival. Megállapíthatjuk azonban, hogy sem oktató-nevelőmunkánkban, sem tudományos munkánkban nem használtuk ki minden energiánkat az említett pártkongresszusok anyagának alkotó fel dolgozásához.

Most nem elégedhetünk meg az eddigi munkával, különösen azért nem, mert nem volt még kongresszus, amely ennélfelül ragyogóbb célokat tűzött volna e nemzet elé. Fejlődésünknek ez új szakasza egyetemünkön is megkezdődött, hogy eredményesebb munkát, mutassunk fel.

E cikk keretében nem lehet — és elhamarkodott is lenne — a kongresszusi anyag fel-

dolgozására részletes javaslatokat tenni, de néhány dolgot már most meg lehet jegeyzni.

Először is egyetemünk oktatóit és hallgatóit is át kell, hogy hassa az a lelkesedés munkájuk iránt, mint ami az egész pártkongresszust áthatotta és ezen keresztül kifejezésre juttatta a párt törhetetlen egységét, néppel való növekvő összeforrottságát.

Az eredményes munkához elengedhetetlenül szükséges, hogy egyetemünk, pártbizottságunk vezetői, illetve vezető elmeri áloposan, tartalmilag elmélyítsék irányító munkájukat.

Szükség van arra, hogy a kommunista példamutatóan keresztül felszámoljuk az utóbbi tanévünkben elég szélesen elharapozott oktatási, liberalizmust oktatóinknál és hallgatóinknál egyaránt.

A legközelebbi fontos feladat a kongresszus anyagának lelkiismeretes tanulmányozása és terjesztése, hogy mihamarabb mindannyiunk legyen és felhasználhassuk egész népként, hazánk boldogulására.

Illés János

A PÁRTÉLET KÉRDÉSÉRŐL

Pártalapszervezeteink a május hó elején tartott taggyűléseken többek között napirendre tűzték a tag- és tagjelöltfelvételi munkát, a tagdíjfizetés, átjelentkezés kérdéseit. Igen fontos kérdések ezek, ahol az eredmények és a javuló munka mellett komoly hibák is tapasztalhatók. Taggyűléseinket megelőzően a fenti kérdéseket a párt végrehajtó bizottsága is napirendre tűzte és különösen a tag- és tagjelöltfelvételi munka terén talált hiányosságokat.

Igaz, hogy az elmúlt tanévben hét hónap alatt több mint 70 tag-, ill. tagjelölttel erősödöttünk, ami aránylag elég szép szám, de még nem kielégítő. Különösen megmutatja ezt a statisztika, amelyet a felvételekről alapszervezetünk és időszakonként állítottunk össze. Itt ugyanis látjuk, hogy vannak olyan alapszervezeteink, ahol 10—11 felvétel történt, de egyes helyeken csak három, négyet vettek fel. A jó munka terén kitűnik a negyedév iparszak, a második, negyedév polg. tagozatok és az I. évf., keveset vettek fel a második, harmadévk. tagozatain, harmadévk. polg. tagozaton stb. A havi összesítést tekintve, vannak olyan hónapok, amikor 6—9 és van olyan, amikor 40 felvétel is történt. Akár az alapszervezeti, akár az időbeli eltéréseket tekintjük, mindenképpen nagyok, tervszerűtlenségre, a felvételi munka hiányosságaira vallanak.

A tervszerűtlen munkának a gyökerei a nevelőmunka hiányosságaiban keresendők, konkrétan ott, hogy mennyire értettük meg pártunk tömegek közötti munkájának fontosságát, és ennek a többi között igen fontos eredményeképpen pártunk állandó erősítését.

Pártcsoportjaink, de főleg pártvezetőségeink csak akkor kezdenek el foglalkozni érdemlegesen egy-egy elvtársal, mikor az már kéri felvételét. A nevelőmunka hiánya különösen kitűnik a tagfelvételeknél. Nem egyszer derült már ki a taggyűléseken, vagy a taggyűlést követő beszélgetésekben, hogy a felveendő elvtárs nemcsak hogy a legfontosabb politikai kérdésekkel nincsen tisztában (ami egy párttag számára elengedhetetlen), hanem még a szervezeti szabályzatot sem ismeri, aminek megismerése, elsajátítása a tagjelölti idő egyik legfontosabb követelménye. A vezetőségeken, pártcsoportokon kívül itt nagy felelősség terhel az ajánlókat is. Gyakori tapasztalat, hogy maga az ajánló sem ismeri eléggé pártfogoltját és igen általános az, hogy felelősséggel ajánlva a párttagok, vagy tagjelöltek sorába valamely elvtársat, a felvételt után az ajánló megjelölésének elemi kötelességéről, az illető elvtárs további neveléséről, segítéséről.

gen örvendetes tény az, hogy taggyűléseinket párttagjaink általában alaposan megvitatják a feltételeket.

A vita kiterjed nemcsak az illető elvtárs munkájának a megítélésére, hanem jellemzően hibáira, magánéletének jó vagy rossz oldalaira is. A taggyűlések ilyenirányú törekvéseiből látszik, hogy magas követelményeket állítanak a felveendő elvtársak felé, éberek, de a párt felé szintén törekvő elvtársak kezét megfogják és segítenek neki. Ebből a törekvéseiből tanuljanak pártvezetőségeink, de párttagjaink mindegyike is, és akkor tervszerű, céltudatos nevelőmunka eredményeképpen még több tehetséges, párthoz hű elvtárssal gyarapodik pártbizottságunk.

Milyen ember Dankovics elvtárs?...

Bizonyára sokan ismerik. Harmadévk. pol. gazd. szakos hallgató. Errettégi nélkül jött az egyetemre, mégis kiválóan megállta a helyét. Energikus, „rámenős” ember. Igaz, hogy ez néha hibája is, hiszen DISZ-szervezői munkáját is éppen ezért nem tudta kifogástalanul ellátni, mert sokszor túl agresszíven lépett fel tagtársaival szemben.

A vizsgákkal szemben azonban jól bevált „agresszív” módszere és sokan vehetnek példát róla, hogyan kell egy vizsgára intenzíven, komolyan

felkészülni. Eddig öt tárgyból vizsgázott, mindből jelesen. Statisztika-vizsgán — ami pedig az egyik legnehezebb vizsga a harmadévk. számára — meg is dicsérték. Nem csoda, hiszen a kötelező anyagon felül négy-öt szakkönyvet is elolvasott.

A vizsgák után a Terhivatalba megy üzemi gyakorlatra. Komolyan készül szakdolgozatára. Tavaly is az ő dolgozata volt az egyike a legjobbaknak. Idén a nehézipar fejlesztési ütemével fog foglalkozni.

Az üzemi gyakorlat után a Kazincbarcika megye egy kis munkára. Asztalos és traktorvezetői képzettsége van és ezt bizonyára jól fel fogja tudni használni a hatalmas építkezésnél.

Reméljük, hogy Dankovics elvtárs a következő vizsgáit is kiváló eredménnyel teszi le, de reméljük azt is, hogy a nyári munkában jól le fogja vezetni rámenősségét, agresszivitását és jövőre a DISZ-munkában is a legjobbak közé sorolhatjuk.

Dencső István

Megnyílt a Munkásmozgalmi Intézetben a népi demokratikus országok múzeuma

1954 április 30 kora délutánján a város különböző részéből meghívott vendégek érkeztek a Magyar Munkásmozgalmi Intézetbe. A nagyterem ünnepi díszbe öltözött. Néhány perccel három óra után a megnyitó ünnepség elnöksége elfoglalta helyét az emelvényen. Réti Lászlónak, az intézet igazgatójának rövid üdvözlő szavai után Horváth Márton elvtárs mondotta el a megnyitó beszédét. Majd egymásután emelkedtek szószólamra a külföldi párttörténeti intézetek küldöttei, elsősorban a moszkvai Marx-Engels-Lenin-Sztálin Intézet igazgatóhelyettese.

Miről beszéltek az elvtársak? Arról, mire tanít a népi demokratikus országok munkásmozgalmát bemutató múzeum?

„Először is arra, hogy a marxizmus elmélete szerint a történelmi tények gyakorlatával bizonyítja a szocialista forradalom győzelmének nemzetközi jellegét” — mondotta Horváth Márton elvtárs.

A szovjet küldött elvtárs arról beszélt, milyen jelentősége van annak, hogy a múzeum éppen május elsején, a nemzetközi proletársolidaritás ünnepnapján nyílik meg. Ez a múzeum ugyanis a népi demokratikus országok népeinek a történelem folyamán kifejlődött barátságát hirdeti.

A csehszlovák küldött azt fejtegette, hogy a múzeum óriási lehetőséget ad minden magyar dolgozónak, hogy megismerhesse a baráti államok munkásmozgalmának történetét. A magyar dolgozó nép figyelemmel kísérheti, hogyan alkalmazták az egyes népi demokratikus országok a forradalmi munkásmozgalmat a forradalmi marxizmus-leninizmus tanításait. Más szavakkal, de ugyanezeket a gondolatokat fejtette ki a lengyel, a német, a román és a bolgár küldött is.

A megnyitó beszédek elhangzása után megtekintettük a múzeumot. Tíz ország munkásmozgalmának nagyszerű harcai tárulnak elénk. A lengyel nép történetét mu-

tatja be az első terem. 1853 és 1905 nagyszerű küzdelmeit, a lengyel munkásosztály sztrájkjait, a kommunisták harcát. Még sokáig gyönyörködünk volna a Lengyel Kultúra és Tudomány Palotájának kicsinyített másában, de tovább sodort a tömeg.

Végigjárva a múzeumot Csehszlovákia, Románia, Bulgária, Albánia munkásmozgalmával, fejlődésének sajátosságával ismerkedtünk meg. A német munkásmozgalmat bemutató teremben legelőször a Kommunista Kiáltvány tűnik szemünkbe. Feliratok és képek beszélnek a német munkásosztály nagyszerű multjáról és leleplezik a német szocialdemokrácia aljas árulását is. A szocializmus alapjait lerakó, az egységes Németországért harcoló Német Demokratikus Köztársaság hősi napjai vonulnak el a látogató szeme előtt.

Azután másik terembe lépünk. A következő két terem a hatalmas Kína népeinek hősi harcát szemlélteti. Az 1900-ban kitört boxerlázadás, 1911—13-ban fellángolt polgári forradalom korszakát, 1921-et, az ázsiai proletariátus első kommunista pártjának, a Kínai Kommunista Pártnak megalakulását, a kínai nép harcainak, a kínai polgárháborúnak, a nemzeti felszabadító harcoknak nagyszerű eseményeit. Szinte lenyűgözve állunk meg a terem közepén lévő hatalmas térkép előtt, amelyen a forradalmi kínai hadsereg gigászi teljesítményét, a „Hosszú /menetelés” útját követhetjük. Továbbhaladva Korea, Mongólia és Vietnam népeinek az imperialisták ellen vívott nagyszerű küzdelmeivel ismerkedhetünk meg.

Tíz ország munkásmozgalmának harcai, tíz ország története beszél arról, hogy a néppel összeforrott kommunista pártok legyőzhetetlenek. Tíz ország küzdelmei és eredményei bizonyítják, hogy a Szovjetunió vezette népi demokráciák tábora legyőzhetetlen.

Sz. A.

Esti vizsgahíradó

(június 2-ig bezárólag)

I. évfolyam.

Eddigi átlag: 3,21, politikai gazdaságtanból 2,68, marxizmusból jól szerepelt az I/4. szeminárium eddig levezgázott részlege.

II. évfolyam

Ipar szak.	3,64
Belker. szak.	3,36
Külker. szak.	3,58
Pol. gazd. szak.	3,74
Pénzügy szak.	3,53
Évfolyamátlag:	3,57

Marxizmusból az eddigi tapasztalatok azok, hogy az elvtársak főleg a párttörténetet ismerik, a többi anyagot alig. Az alapvető kötelező irodalmakat nem igen jegyezték ki. Például az egyik elvtársnak el kellett mondani a lenini párt hat sajátosságát, mely a leninizmus alapjaiban található. Az elvtárs elkezdte a feleletét: „A lenini pártnak hat sajátossága van...“ és erre elmond nyolcat, amelyekből jó volt egy. Egy másik elvtárs szerint a fordulat évéig a kulákokat korlátoztuk, most pedig (a kormányprogram után) a párt politikája: a kulákok likvidálása.

Technológiából az eredmények kb. 0,5-del javultak. Ez főleg az iparszaknak köszönhető, melynek a félév végén 3 alatt volt az eredménye és eddigi vizsgáit technológiából, 3,66-ra tette le. Viszont rontott az eredményen a pénzügyszak, mely félévi 3 fölötti átlagát, 2,66-ra rontotta le. Eddig 20 vizsgázott, 4 bulott. A legrosszabb a belker. szak, melynek eredménye 2,33. Itt 18-ból 5 a bukás. A polg. gazd. tartja a 3,5-es eredményét. Eddig a bukások a félévnek kb. a fele. Az eddigi tapasztalat az, hogy a kémiai anyag jobban megy, mint a fizikai.

III. évfolyam.

Iparszak:	3,38
Belker.:	3,27
Külker.:	3,27
Pol. gazd.:	3,80
Pénzügy:	3,34
Évfolyamátlag	3,41

Az évfolyamnak legnehezebbben a terv megy. Az ipar 4-es átlaga pl. 2,46. Sokan nem jelennek meg a vizsgán: a vizsgázók kb. egynegyedrésze. Bár nem tartozik az egyetem szervezetéhez, de meg kell emlékezni a Gazdasági Műszaki Akadémia 2-es átlagáról. A tanszék tapasztalata az, hogy főleg az elvi és történelmi részeket nem tudják a hallgatók. A tervezési részekkel inkább tisztában vannak. Gyenge könyvtelből is az átlag: 2,4.

IV. évfolyam.

Ipar szak:	3,69
Belker.:	3,71
Külker.:	3,68
Költségvetés:	3,52
Hitel:	3,86
Évfolyamátlag:	3,69

A IV. évfolyamnak is gyengéje a könyvtel. Nagyon magas a meg nem jelenés százaléka, kb. 40 százalék. A gyenge eredmények oka: a hallgatók gyenge felkészülése. Ezt maguk a IV. évesek is elismerik, de szerintük a Számviteli tanszék magasabb követelményeket támaszt, mint a többi.

AZ ESTI TAGOZAT eddigi átlaga: 3,48, bukás 7,64 százaléka, elmaradás 11,88 százaléka.

Az eddigi eredményekhez hozzá kell tenni azt, mivel az esti több csoportban vizsgáznak, az elért eredményeket főleg a jobb hallgatók érték el. Tehát a gyengébbek az esetleges jó eredményük hallatára ne bízzák el magukat.

Hozzászólás Demény elvtárs dolgozatához

Demény elvtárs „A lakosság élelmiszerfogyasztásának statisztikai vizsgálata” című dolgozatához, és ezzel kapcsolatos vitához szeretnék néhány megjegyzést tenni.

1. A dolgozatot kétségtelenül pozitívan kell értékelni. A dolgozat érdeme, hogy mély statisztikai módszertani tanulmányokon alapul, egész sor gyakorlati felhasználás szempontjából is megfontolandó javaslatot tartalmaz. Ez minden hiányossága mellett igen hasznossá teszi a dolgozatot, nem beszélve arról, hogy ki-váló kiindulópont a fenti kérdésről való feldolgozására, és a dolgozatban lévő hibák és pontatlanságokat kijavítva, maga a dolgozat is még sokkal értékesebb lesz.

Mi a dolgozat főhírbája, és melyek hiányosságai?

A dolgozat az élelmiszer-szükséglet és élelmiszerfogyasztás vizsgálatát tűzi ki célul. Részletesebben, ennek a kérdésnek a fiziológiai oldalát vizsgálja, és amint az magából a dolgozathoz, és különösen Demény elvtársnak Stuber elvtárhoz írt válaszában világosan kitűnik, azonosítja a szocializmus alapörvénye értelmében vett élelmiszer-szükségletet a fiziológiai értelemben vett optimális szükséglettel. Itt Demény elvtárs a következő hibát követte el:

1. Bár utal arra, hogy a tápanyag-szükségletek élelmiszer-szükséglet formájában jelentkeznek és „mészenem figyelembe kell venni a történelmi kialakult fogyasztási szokásokat, valamint a mezőgazdasági termelés adott szerkezetét”, de a dolgozathoz nem tűnik ki, és figyelmen kívül hagyja, hogy a „történelmi” megnevelte a kizsákmányolás azt, hogy az értékmódban is lehetővé válik. Es mindez a technika adott fejlettségi fokán, a termelés adott fejlettségi fokán. Ez nem igazol semmit, ha a szükségletek kielégítését a szocializmus idején vizsgáljuk.

2. Demény elvtárs az élelmiszer-szükséglet kizárólag anyagi szükségletnek tartja. Rá kell mutatni arra, hogy elhanyagolja az anyagi oldal mellett a kulturális oldal jelentőségét. Ezt menti az, hogy Révai elvtárs korreferátuma ezzel elég részletesen foglalkozott. Itt gondolunk az étkezés kultúrájára, az izletes elkészítésre, tisztaságra, stb. A korreferátum mellett erre nem kellett volna kitérni, de utalni rá feltétlenül, annál is inkább, mert Mikoján elvtárs ezzel igen alaposan foglalkozott kongresszusi felszólalásában, és Demény elvtárs többször hivatkozott Mikoján elvtársra a vita folyamán.

3. Demény elvtárs elképzel egy abszolút, tökéletes táplálkozási rendszert, amely már nem fejlődik tovább — erre lehet következtetni, hiszen mindent ebből a rendszerből kiindulva vizsgál. Ezt a tények cáfolják, melyeket Demény elvtárs is ismer, hiszen dolgozatában megírja, hogy az élelmiszertudomány fejlődik és erre adatokat is hoz. Kár, hogy ezeket a tényeket nem veszi figyelembe, amikor az „optimális szükséglet kielégítés” feltételeiről beszél. Eddigiekben arról volt szó, hogy miért nem helyes az élelmiszer-szükségletek kérdésében Demény elvtárs álláspontja, és láttuk, hogy az élelmiszer-szükségletek fogalma gazda-

gabb, mint annak Demény elvtárs szerinti értelmezése.

Miért káros ez az értelmezés?

Hivatkozik Demény elvtárs Mikoján elvtárs cikkére, ahol Mikoján elvtárs kifejti, az élelmiszer tudományos alapokra való helyezésének jelentőségét. Itt sem téri ki azonban arra, hogy Mikoján elvtárs rámutatott arra is, hogy összefüggésben a fiziológia optimum biztosításával majd lehetővé teszi ezeken az intézkedéseken a megvalósítását, amelyek a Szovjetunióban a párt és a kormány a közelmúltban hozott. Tehát, ez a kommunizmusba való átmenet szakaszában következik be. Erről tanuszkodnak a „Élelmiszer-tudományi Intézet adatai is a magyarországi helyzetről és perspektíváiról. Az ilyen nézetek tehát tagadják az élelmiszer-szükségleteink maximális kielégítésének megvalósítását ezen időszak előtt. Másrészt az élelmiszer-szükségletek további fejlődését a kommunizmus időszakában

Idézetekről

Szeretnék rámutatni arra is, hogy kétélű az idézés. Demény elvtárs rosszul idézi egy esetben Marxot, és úgy tünteti fel, mintha az ő nézetei fenti elvtársak nézeteinek tanulmányozásából erednének. Az alábbi két idézetről van szó:

Marx: Amikor a kizsákmányolás „gyomorlál” szabta korlátairól beszél, akkor arra mutat rá, hogy a zárt naturálgazdálkodás szabta korlátait a kizsákmányolásnak, főleg azt a korlátját, hogy a kizsákmányolás csak használati értékek elsajátítása formáját vette fel és mennyire megnevelte a kizsákmányolás azt, hogy az értékmódban is lehetővé válik. Es mindez a technika adott fejlettségi fokán, a termelés adott fejlettségi fokán. Ez nem igazol semmit, ha a szükségletek kielégítését a szocializmus idején vizsgáljuk.

Mikoján elvtárs, 1953 október 17-én, a kereskedelmi dolgozók értekezletén mondott beszédében csakugyan beszél a fiziológiai normák követelményeinek összefüggéséről a megnevelte kizsákmányolás miatt. Innen idézte Demény elvtárs. Arra már rámutattunk, hogyan szakítja el a társadalmi helyzetétől Demény elvtárs az idézett részt, de elszájkítja a beszéd egészétől is, mert Mikoján elvtárs, mint egy fontos szempont emeli ki ezt — és nem mint egyedül szempontot.

Javaslat a hibák kijavítására

1. A dolgozatban a fiziológiai elemek jó vizsgálata mellett a társadalmi elemeket is vizsgálni kell.

2. Erre nézve igen jó kiinduló alap lehet az értékesítőkereskedelmi fogyasztáskutató vizsgálati statisztikai módszereinek megvizsgálása.

3. A hibák és pontatlanságok korrigálása, ehhez javasolom, hogy Demény elvtárs kérje a politikai gazdaságtan tanszék valamelyik oktatójának a segítségét (itt elsősorban Hoch elvtársra gondolok, aki eléggé ismeri már az előadás problémáit), mert a hibák (ha nem is a politikai gazdaságtan nemtudásából erednek) a politikai gazdaságtani tételek helytelen alkalmazásának hibái.

Gacsályi István

Tanulságok — zeneszórá

(Beszélgetés Pesti elvtárral)

„Tessék szép ibolyát venni...” — csendül fel a dal a rádióban és a magas szoprán finom szárnyain narancsvörös, délutáni napsugarak táncoltak be az ablakon, szette-rülbe az asztalon, könyveken és aranyszínbe öltöztetve Ázsiát a Han folyótól északra az előttem fekvő térképen. A dal vonzása erősebb volt, mint a földrajz. Ahogy felemeltem a fejemet, láttam, hogy a mellettem ülő is a rádió felé fordul, hogy meg-fürdjön az olaszos ritmusokban és elpiruló napsugarakban. — Beszélgetni kezd-tünk és a zenétől, ahonnan el-indultunk, néhány vargabetű után már ott tartot-tunk, ami őt is, engem is még a zenénél is job-ban érdekelt: az egyetemről. Meg-tudtam, hogy ne-gyedéves ipar-szakos — és sok érdekes téma ke-rült elő róla, az egyetemről és róla — meg az egye-temről. — Az estieknek azért van nagy előnyük a délelőt-tiek felett, hogy amit mi itt tanu-lunk, azt a gyá-

korlatban is lát-juk — mondja. — Szívott egyet cigarettáján. A füst felhői a fény pásmái felé si-ettek és azokban játékosan gomo-lyogva kilebben-tek az ablakon. — Pedig itt lehet újat tanulni a gyakorlatihoz ké-pest. Iparvállalat tervezésből, számvitelből, bár a számvitelnek még több konkrét szer-vezési módszerre kellene taní-tani, mert így túlságosan is ál-talános jellegű... és statisztikából is van mit tanul-nunk... — A ci-garetta füstjébe nézett és kicsit elmosolyodott. — Statisztikából már annyira vittem, hogy a múlt hó-napban cikkem jelent meg az Iparstatisztikai Értesítőben. Az-tán nagyon ér-dekes az a mód-szer, amit ipar-vállalat tervezés-ből tanultunk itt a több gyárt-mányra vonatkozó kapacitás-kihasz-nálás kiszámítá-sára; csak ezt még nem láttam gyakorlatban al-kalmazni. Az új-tásaimat meg nagyrészt a tech-nológiának kö-szönhetem. — Az újításait?

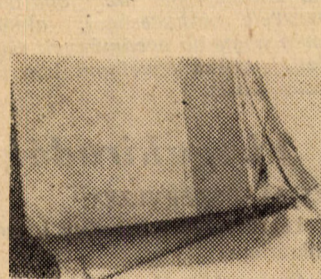
— Kicsit csodál-koztam, hogyan jön egy kereske-delmi osztály ve-zetője a műszaki újításokhoz, de megmagyarázta: — Hát tanu-ltuk például a vizlágyítási eljá-rást, amit fel le-het használni ná-lunk, Lágymá-nyoson, a Do-hánygyárban is. Összeültünk a mű-szakiakkal — és ma működik a vizlágyító. De et-től eltekintve is: a kereskedelmi szakembereknek ismerniük kell az anyagokat, hogy hozzá tudjanak szólni műszaki kérdésekhez. — A mezőgazdasággal meg, amikor tanu-ltuk — foly-tatta, most már egészen beleme-legedve — se-hogy sem voltunk kibékülve, mon-dták, hogy ugyan mire használjuk? És mi történt: az üzem ma egy termelőszövetke-zetet patronál — most nagyon jó, hogy valamit ér-tünk a mezőgaz-dasági dolgokhoz. Aztán elmond-ta, hogy az esti egyetem időben is igen sokat je-lent: esténként későn kerül ha-za, tanulni csak szombatn dél-után, vasárnap

tud — és ez fá-rasztó. Nagyon érdekes volt egyik gon-dolata: az „alkal-mazott közgaz-dász”. Hiányzik a vállalatoknál egy olyan valaki, mondta, aki a vál-lalat végzett mun-káját értékeli, például az utó-kalkuláció adatai alapján, amire na-kevesen kíván-csiak — és ennek alapján megadja a jövőbeni elveket a munkához. Ezt persze a tervezés-nél is igen jól lehetne hasznosi-tani. Jelesrendű — ami nála, aki na-gyon jól látja, hogy mennyit ér az egyetem — természetes. Csak amikor rendűségét kér-deztem, tünt fel gallérján a kis sztahanovista jel-vény. — Mikor kap-ta? Pillantásomat követve a jel-vényre nézett: — Most... az év elején. A nap sugarai vörösként rajzoltak a falra és a rádióból a kórus ajkán fel-zendült a csodá-latos dallam: „Szállj gondolat arany szárnyon...”

Kiállítás az olvasóteremben

A vizsgák idején az ifjúság számot ad végzett munkájáról: ki büszkén, ki bánatosan olvassa ki indexéből az eredményt. Kár, hogy az indexben nicsen nyoma a magatartásnak, mint a középiskolában volt. Igaz, hogy nem való az egyetemi ifjúságot középiskolás mód-szerekkel kezelni. Komolyabbak, öntudatosab-bak annál, hogysem ilyesmire szükség lenne. Vagy talán mégis...?

Az a kis kiállítás, amit olvasótermünkben láthatunk, másról tanuszkodik. Összefirkált,

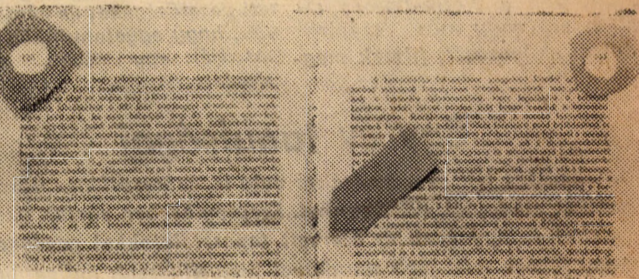


Gondatlan kezek tépték szét a könyv kötését.

hozzá az ellopott részhez, pedig éppoly szük-ségük lenne rá, mint a csonkítónak.

Az ilyen csonkítók — hiszen a csonka könyv tulajdonképpen hasznavehetetlen — nemcsak kártevők, de a közösséggel szemben is vétke-sek.

A közösségi szellem hiánya persze nemcsak ilyen kirívó formákat ölt. Vannak apróbb je-lei is. Az olvasó elé halmozott használhatatlanul heverő könyvhegy épp úgy azt a célt szolgálja, mint a könyvek háta mögé dugdosott



A 122. oldalról a 143. oldalig tépték ki a Tőke egy levelét. (Középen látszik a tépés durva helye.)

megcsonkított könyvek szemrehányó tekintete hívja tetemre a lelkiismeretlen olvasókat.

Az összefirkált, aláhuzigált, összepiszkított könyvek száma légió. Vannak azonban súlyo-sabb esetek is. Többen lelkiismeretfurdalás nélkül tépték ki a párttörténet 4. fejezetét csak azért, hogy ne kelljen filozófiából jegy-zetet készíteni. A Tőke II. kötetéből a megje-lenés utáni napon kivágták a 123. oldalról 142. oldalig terjedő részt. Arra pedig semmiféle magyarázatot nem találtunk, mi értelme volt a Révai Nagy Lexikon 6. kötete megcsonkítá-sának.

Ezek és hasonló példák azt mutatják, hogy vannak olvasóink, akik „Csáky szalmájának” nézik a nép vagyonát és eszközbe sem jut, hogy százával vannak olvasók, akik nem juthatnak

Filozófiai Lexikon: a többi olvasót megfosztja a fontos és szükséges taneszköztől. A hely-foglalás olyan esetekben, amikor mások „sor-ban állnak” helyért, ugyanerről beszél, a kö-zösségi érzés és öntudat gyengeségéről.

Vajjon mit törődik a többi olvasó nyugalma-val, jó munkafeltételeivel a sétáló, fecsegő hallgató...?

Soroljuk még?

Jóérszűs és öntudatos olvasóinkhoz — tehát a nagy többséghez — fordulunk: támogassák nevelőmunkánkat, működjenek közre az egészséges közösségi szellem kialakításában és a nép vagyonának védelmében.

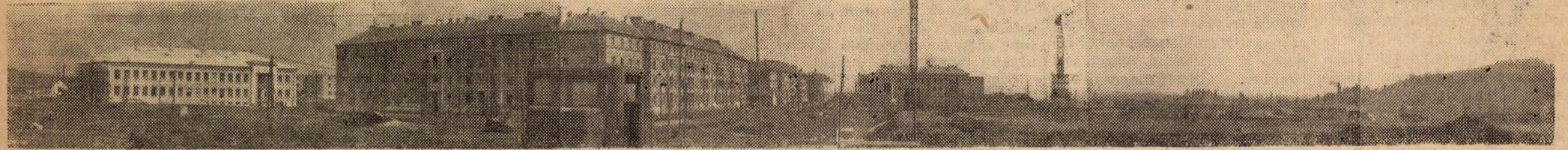
Bizonyosra vesszük, hogy a DISZ illetékes szervei is felfigyeltek a fenti jelenségekre. Tá-mogatásukat nem nélkülözhetjük ebben a munkánkban.

Az olvasóterem dolgozó

GÁCSI SÁNDOR:

BUDAPEST — HATVAN — MISKOLC — KAZINCBARCIKA

BÉKEVÁROS



„Ertesítés!
 Ertesítem a Közgazdász szerkesztőségét, hogy a DISZ nem a Keleti Főcsatornához, hanem Kazincbarcikára szervez nyári munkát az egyetemi hallgatók számára...”

KAZINCBARCIKA — gondolkodom félhangosan. Ha valaki megkérdezné, hogy mit tudok erről a helyről, hát vajmi kevés jutna eszembe. Sztálinvárost ismerem — ahogy mondani szokták — mint a tenyereimet. Rengeteget olvastam róla, sokszor személyesen is figyelhettem rohamos fejlődését és építési is segítettem. Úgy szemmel tarthattam a régi Pentele Sztálinvárossá növekedését, mint a leányom felcseperedését. Ismerem ott mérnököket, műszerészeket, gépkezelőket és kőműveseket, láttam dolgozni a vakológépes Sztálinvárosban, tanúja voltam az L. Szász és Türi kubikosbrigádok nemes versengésének, s amire életem végéig büszke maradok: azok a gépek és villanymotorok, amik a sztálinvárosi se-

Hazánk egyik leggazdagabb útvonalán

Alig láttam állomást, ahol a tehervágányok mellett nem volt téglarakás. S ha a falu felé néztem, könnyen megis-

gédipari vállalatnál az én munkámtól javultak meg életképes masinák, sok új öntő és esztergályos gyönyörű lakását segítették felépíteni.

Szóval, ha Sztálinvárosba hívnának, akkor úgy mennék oda, mintha csak hazamennék, de Kazincbarcikát még idegennek kell tekintenem.

— Idegennek? — gondolkodok később vissza ezekre a szavakra, amikor a miskolci gyors kigördül a pályaudvarról.

A vonaton mindenféle-fajta emberek ülnek, de öltözködésükről azonnal megmondható, merre tartanak. Gumicsizmába dugott erős vászonnadráguk, a kabátjuk könyök fölé túrva, kihajtott ingnyakuk és egészséges, barnára sült arcuk. Foguk fehéren villog ha beszélnek, s ha mosolyognak még jobban látható — tipikus városépítők. Pontosan olyan emberek, mint a sztálinvárosiak.

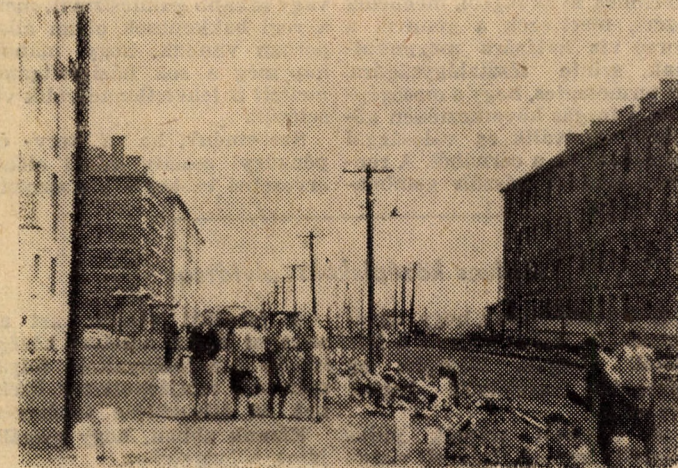
— Vajjon, Barcikára mennek? — találgatom, de, mint kiderül, ezen a vonalon mindenütt építenek.

Lelkesen beszél a munkájáról. Keresztül-kasul ismeri a terveket, pedig csak nemrég érkezett meg, de nemcsak a terveket ismeri, hanem látja a hibákat is.

— Sokat tapasztaltam négy

DISZ-hez és kértük, hogy továbbozzon ide lelkes fiatalokat, akik Sztálinvárosra hasonlóan segítenek majd.

Reggel olyan köd van ezen a vidéken, hogy a tulajdonképeni építkezés nagyságából



Békeváros főutcája — reggel. Az utat most építik.

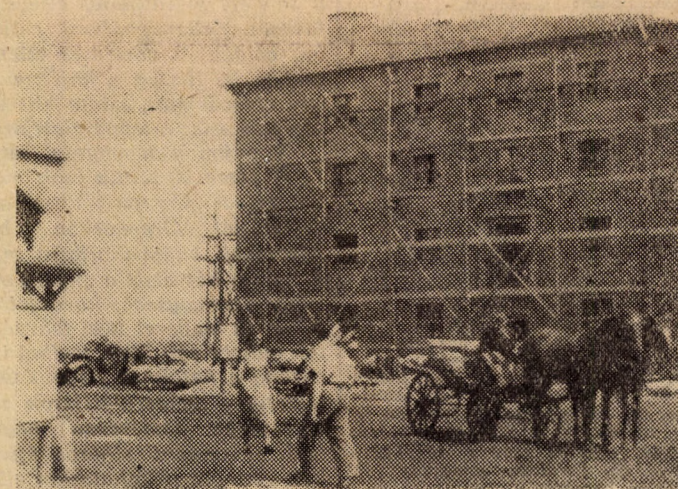
év alatt Sztálinvárosban — semmit sem láttam. Csak a tudom, hogy nem szabad a lakóházépítkezésnek ennyire lemaradnia. Lassan készen áll az üzem és a munkások számára még nincs elegendő lakás. A békevárosi építkezések elmaradtak az üzemépítés mögött. Kevés a munkaerő, pedig most minden munkáshöz szükség van itt. Ezért fordultunk a

semmit sem láttam. Csak a tudom, hogy nem szabad a lakóházépítkezésnek ennyire lemaradnia. Lassan készen áll az üzem és a munkások számára még nincs elegendő lakás. A békevárosi építkezések elmaradtak az üzemépítés mögött. Kevés a munkaerő, pedig most minden munkáshöz szükség van itt. Ezért fordultunk a

Kisüt a nap, felderül a város képe

A régi Barcikán baktatunk végig. Kacsaringós főutcája valamilyen régi patakmedret

nem győzők eleget szemlélődni. Sűrűtem magamban az élményeket, s egyre jobban fel-



Vakolásra készen áll a ház, s belül már lakóházzá alakítják.

követ, a házak is össze-vissza épültek. Nagyrésztük vályogból, de van egy kevés kőház is, kis kertjük a szántóföldekkel ölelkezik. Csendes, békés falucska ez, szorgalmas parasztsággal, akik hősi munkával bírkóznak a ragacos, kötött talajjal. Tegnap nagy vihar dühöngött erre és a völgyben épült szélső házakon keresztül futott a heggyől lezúduló esővíz. Az ideiglenes utakat átszakította, a kertek veteményét nehéz sárral temette el. Lesz itt mit menteni!

Kiérünk és innen a falu szélétől már látszik a Békeváros. Fenn, egy kissé elterülő dombháton épült, egyik utcája már kialakulófélben van, éppen most burkolják. Csatornát majd a nyáron itt dolgozó középiskolások és egyetemisták építenek. A piros zászlókkal díszített városkapun kongresszusi jelszó világít, a kapu mögött dömpergarázs áll. A házak közül itt egyet vakoltak be kívül is. Itt székel a pártbizottság. A pártbizottság épülete előtt kezdődik az üdözőld gyepszöngy és végighúzódik a főutca mellett.

Mindenhol emberek dolgoznak. Két üzlet, egy Közért és egy Italtoltja már működik, közepén utcai trafik nyílt, s azzal szemben cipészszövetkezet. A főutca jobboldali házái mögött féligkész épületeken dolgoznak a serény munkások. Ott is egy új utca van kialakulóban. A féligkész sort nagyablakos iskolaépület zárja be, melyben egyelőre a tanács székel. Kicsi a város, de azért

már mi is hallottunk egyet s más. Talán közvetlen ismerőseink is vannak köztük, olyanok, akikkel együtt dolgoztunk a Duna mellett.

— Hát még hol dolgoztak a felszabadulás óta? — kérdelem, hiszen ez nagyon érdekel. Olyan emberekkel állók szembe, akik büszkén mutogathatják fiaiknak az országot. A térképet is másféleképpen magyarázhatják:

„Nézz fiam, látod ott azt a sárga foltot? A helyén már más van. Oda egy hatalmas várost építettünk. Lám-lámcsak, milyen hatalmas az ember! De a térképészek nem tudják követni gyorsaságunkat!”

— Raktuk Pentelén az első téglákat, megvártuk, amíg beköltöznek a családok, azután egy pihenőidőben felhúztuk a kövesdi silót. Helyrepofoztuk a gödöllői egyetemet, csináltunk egy új műszergyárat, s most itt vagyunk.

„Milyen egyszerű — és milyen nagyszerű!” — gondolom. A magaspítészet művészei, akik talán maradandóbbat hagynak maguk után, mint mások. Láttam sok képet,

Mi is lesz itt tulajdonképpen nyáron?

Augusztusban jönnek az első egyetemisták, akiknek fogadására, ételmezésére, elszállásolására és alkalmazására már most készül a műszaki vezetés.

Az odautazás díjtalan, a megérkezés utáni napon már munkába is állhatnak. Élelmezésüket a helyi vállalat biztosítja. Naponta háromszor adnak bőséges ételt, amire 7.50 Ft-ot kell fizetni. Mindenki számára a megérkezéskor és munkabéálláskor 50 forint előleget biztosítanak.

A tervezet szerint nem sátor-tábort építenek, hanem épületekben helyezik el őket. Az egyik helyen már készen áll a bányász legényszállás, Sajószentpéteren is berendeznek egy épületet, ahol kényelmesen elférnek az egyetemisták. S ha a jelentkezés megkívánja, még külön sátor-tábort építhetnek.

A műszaki feltételek biztosítása végett a közeljövőben összeülnek a vállalatok vezetői és pontosan eltervezik a munkahelyeket, Beszerzik a szükséges szerszámokat, esetleg gépeket is, hogy semmi fennakadás ne legyen.

— Tudom — jegyzi meg mosolyogva Pázmándy mérnök — a dícsőség mellett a fiatalok keresni is akarnak. Ez csak természetes. Mindent megte-

sok szobrot, amikre a kutya se ügyelt, de láttam azokat a családokat is, akik határtalan boldogsággal nyitották ki az új lakás ajtaját. Hogyne, amikor álmuk vált valóra! Utánuk sora jön az új generáció, átadják, átveszik egymástól, meglege- dettek a békés, családi otthon- nál. Mindezt a boldogságot ezek az emberek szereztek!

— Hát igen — szerényked- nek, de azért szemük büszke csillogását nem tudják titkolni. S ekkor jöttem rá: valóban itt nemcsak a pénz a „lényeg”, mint ahogyan az üzenetük mondja. Ez a lényeg, ez a büsz- keség. A pedagógusnak a diák talpraesett felelete, az építők- nek a beköltözött családok boldogsága az „igazi fizetés”!

Úgy érzem, itt az emberek között, hogy odahaza, az egye- temen visszhangra talál az épít- tők kérése. Aki csak egy csep- pet is átéri a Békeváros épít- tésének fontosságát, az szíve- sen jelentkezik ide nyári mun- kára.

— Két hét a munka — mond- ják — s ez alatt az idő alatt sok téglát ragaszthatnak ehhez a műhöz!

szünk, hogy ez a jogos kíván- ságuk biztosítva legyen.

— Milyen lehetőségek jön- nek számba? — kérdezem.

Újra rámevet. Tudom, ismeri a rohammunkások nyel- vét.

— Olyan helyek — tájékoz- tat — ahol biztosan megtermel- ik a szárazsáralót, ha dolgoz- nak. Végzett munka után fizet- tünk. Megkereshetnek havi 800 —1000 forintot. Lesz út- és vasútépítés, lakásépítkezés, be- tonozás és csatornázási föld- munka. Ezeket a megérkezésig pontosan meghatározzuk.

— Szórakozási lehetőség?

— Szinte több, mint Sztálin- városban. Van mozink, friss filmeket játszik, a sportpályát addig befejezzük és külön strandot is építünk. Tudja, nagy- nyon szép helyen vagyunk. A hegyen az erdő, alatta tiszta és bővíző patak folyik. A patakot gáttal elzárjuk, ott fürödnek és a füves terazon elsőrendű jüt- ték, pihenés és napozási lehe- tőség adódik. Szóval mint dícs- érhetem még? Erre nem elég az egyszerű beszéd. Ezt látni kell. Ismerjük a Békeváros éré- nyeit, hibáit, minden erőnkkel azok javításán dolgozunk, de mindennel együtt nagyon- nagyon szeretjük. Esküszöm, hogy nem akartam ennyire dícs- érni, de mi más tehetek. Ha idejönnek, remélem egyetérte- nek velem.

Befejezésképpen...

A hívójel elhangzott, egye- nesen Kazincbarcika, a Béke- város küldte. Engedjétek e hí- vást közel a szivetekhez. Lehet egy ilyen nagy munkát, ennyi lelkes embert, még ha nincse- nek is bajban, nem támogatni?

nél többen segítünk, annál ha- marább leszünk készen.

Sok terves, vezetőember, közgazdász dolgozik majd itt, lehet, hogy éppen a te munka- helyed és lakásod építését se- gítéd ezzel. Kazincbarcika nek- künk épül. Biráld meg a



A gépesített építkezés.

Elmaradtak a lakásépítésben, DISZ-t, mert tévesen másfelé hívott, de lásd be, munkaalkal- mat kapsz és te is segítesz. A országosan elküvetett hibánk itt kicsúcsosodott volna. Men-

DISZ-t, mert tévesen másfelé hívott, de lásd be, munkaalkal- mat kapsz és te is segítesz. A országosan elküvetett hibánk itt kicsúcsosodott volna. Men-



Kazincbarcika főutcája a patakkal és a sáros úttal.

merhettem azokat az épülete- ket, amelyekkel ezek az embe- rek gazdagították az országot.

A Rákos-mezőn elterülő, új üzem zümmög, mögötte a fe- hérúti lakónegyedet építő to- ronnydaruk ágaskodnak az ég felé. Meg-megbólintják vastra- verzes fejeiket, ilyenkor nyúl- nak vissza a földre, félkocsi- derék téglát markolnak fel és felnyújtják az építőknek.

— Tessék, szaktárs. Ragassza csak szorgalmasan azt a szó- bácskát. Nem kell állvány, nem kell tengerrel emelgetek mászni. Karcú gémmnyakukat szolgál- latkészen nyújtogatják, úgy figy- elnek minden mozdulaton, mintha lelkük volna.

Pécelen, Isaszegen és Gödöl- lőn már készen állnak az épü- leték, Aszódon és Hatvanban kirakodásra várnak a megér- kezett vagonok. Kál-Kápolnán és Füzesabonyban egyszerre futnak be a hosszú szerelvé- nyekkel, amelyekre számtalan lakóház alkatrészeit rendre halmozták fel. Mezőkövesden lenézően mosolyog rám a ha- talmas, újonnanépült gabona- siló.

Utastársaim már úgy ismerik ezeket a helyeket, mintha csak a kiskertjük végében lennének. Beszélnek róluk, epizódokat elevenítenek fel és kikerekítik mindenik történetét előttem. Könyvet lehetne jegyezni, ha lenne annyi türelmem. Előre figyelmeztetnek Csincsetanyá- ra, ahol nemrég kezdtek meg a sűrű, folyékony arany fel- színrehozását. Mutogatják a tornyokat, elmagyarázzák a működésüket. Közben fagyat- koznak. Itt is, ott is leszáll egy- egy ember, s mire Miskolcra érünk, már csak a létszám fele van meg. A nagy építőcsalád fiait hetente utaznak szerte az országba, hogy eleven való-

Tanszékeink dolgozzák fel az MDP III. kongresszusának anyagát

AZ EGYETEM TANÁCS-ÜLÉSÉN Fogarasi Béla rektor elvtárs foglalkozott a Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusának jelentőségével. Többek között hangsúlyozta: politikai életünkben új, fontos mozzanat a Függetlenségi Népfőnt tevékenységének megélénkítése és kiszélesítése. Az új, szélesebb demokratikusabb Függetlenségi Népfőnt perspektívát ad az egyetemi munka számára is, mert a Népfőnt vezetése, szervezése és irányítása megjavításában az összes nagy kulturális intézményeknek — tehát egyetemünknek is — nagy szerepe lesz. A Népfőnt nem egy új tömegszervezet, hanem pártunk részvételével és vezetésével a dolgozók legszélesebb rétegeit felölelő tömegszervezetek összességének a nemzeti egység jegyében, az értelmiség fokozottabb bevonásával.

HANGSÚLYOZTA továbbá, hogy gazdasági téren a legfontosabb esemény az egyetem dolgozóinak számára a második ötvenes terv kidolgozásának módszerében megállapított változások, amennyiben 1955 az előtanulmányok, a megalapozás és az előkészítés éve lesz és a második ötvenes tervet sokkal alaposabban és tudományosabban készítsük el, másrészt, hogy a Szovjetunióval és a népi demokratikus államokkal a

gazdasági koordináció jól megvalósulhasson.

A KONGRESSZUSON éles kritika hangzott el olyan tudományos kérdés tekintetében is, mint a tervezés nem elég tudományos megalapozásának kérdése, a gazdasági vezetéssel szemben felállított magas minőségi követelmények kérdése. Nemcsak felülről hangzottak el ilyen követelmények, hanem a népi küldöttek — járások, falvak küldöttei — is népi bölcsességgel tárták fel a minisztériumok és más hivatalok hibáit és követelték egy új munkastílus megteremtését. Ezekből a kritikákból az egyetem elkövetkező munkája számára le kell vonni a tanulságokat.

EZEKUTÁN A KULTURÁLIS kérdésekkel, az ifjúság, a DISZ kérdésével foglalkozott. A kongresszus fényében az ifjúság nevelésének kérdése sokkal fontosabb feladattá vált, mint eddig. Ifjúságunkat úgy kell nevelni, hogy ne váljék bürokratává.

BEFEJEZÉSÜL nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy a tanszékeknek fel kell dolgozniuk a kongresszus anyagát — természetesen nem mechanikusan — és a jövő évi tananyagoknak már tükröznie kell a kongresszus határozatait és vezető szempontjait.

BÍRÁLATOK NYOMÁBAN

A Közgazdász 10. számában Ónodi János IV. éves hallgató bírálja a Veres Pálné-u. 36. sz. alatti diákszálló mosodájának munkáját.

Cikkében megemlíti, hogy a mosásból kikerülő fehérneműről a gombok nagyrésze hiányzik, azok kivétel a mosott ruhák tisztasága is hagy némi kívánivalót maga után.

Kinn voltunk a mosodában és megkérdeztük a mosómesterek véleményét a bírálatokkal kapcsolatban.

A beszélgetés folyamán elmondották, hogy teljesen megfelel a valóságnak az, hogy némelyik hallgató ingerül hiányzik a gomb a mosás után. Ennek okát nem a mosoda esetleg hanyag munkájában látják, hanem a gombok rossz minőségében. Az a helyzet, hogy csak a műanyagokból készült gombok kerülnek le az ingről, mégpedig azért, mert ezek a gombok a forró víz hatására megpuhulnak, szinte tesztalagságúra és természetesen, hogy a mosógépben a forgás következtében közepük szétválják és valósággal kiszakadnak a cernából. A rendes anyagból készült gombok

nál ez nem történik meg.

Előfordult a mosodában az is, hogy egy két ingen látszik egy kis piszkolt vagy csik, ez viszont csak úgy történhetett meg, hogy a mosoda most már hónapok óta igen rossz minőségű mosóanyagot kap.

Az pedig, mondják a mosoda dolgozói, hogy a mosodában rozsdafoltok kerüljenek a ruhákra, lehetetlen, s erről magunk is meggyőződünk. A szárítás tiszta köteleken történik és semmi esetre sem olyan szárítószközökön, amelyek esetleg bepiszkolhatnák vagy rozsdafoltossá tennék a ruhákat.

A beszélgetés folyamán elmondották a mosómesterek panaszait is: panaszkodtak a mosóanyagok minőségére, azonkívül lábbeliállításukra is. Elmondták azt, hogy már két hónapja kérnek új bakancsot vagy inkább gumicsizmát, mert a régi bakancsok olyan állapotban vannak, hogy ma holnap még a sok házijavítás mellett is lehetetlenné válik viselésük.

Szeretnénk, ha a terv- és pénzügyi osztály minél előbb orvosolná ezeket a panaszokat.

Kedves középiskolás elvtársak!

Érdeklődésekre, hogy egyetemünkön mikor lesznek a felvételi vizsgák, közöljük az igazgatási osztálytól kapott értesítést:

A felvételi vizsgák július 1—10-ig lesznek. Írásbeli vizsga matematikából, szóbeli vizsga történelemből lesz.

A felvételi vizsgán azt az anyagot kéri, amelyet középiskolai tanulmányaitok folyamán már elsajátítottatok. Ezeknek az átisméltése szükséges.

Bizunk abban, hogy megállítják a helyüket. Vizsgáztatásra az új első évfolyamon!

Rosszul kezdődött, de jól végződött a visegrádi hajókirándulás

Nagy érdeklődés előzte meg a pedagógusnapon rendezett hajókirándulást. Tanárok, egyetemi dolgozók mintegy százhuszfőnyi csoportja várakozott vasárnap reggel az „Ercsi“-gőzösre a Bem József-téren.

Az időjárás nem kedvezett — borult égből szakadt az eső. Sokan miatt el sem jöttek. Hiába kerestük például Szabó Mihályt elvtársat, aki a kirándulás főrendezője volt.

A résztvevők között mégis bizakodó volt a hangulat, egyesek „hősiesen“, rövid nadragban dideregtek a fedélzeten, vagy gyakrabban időztek a kajütben. Ahogy ritkultak a felhők, úgy erősödött a jókedv, és jött kacsaj a résztvevők ajkára. Az egyik asztalnál azon nevettek, hogy reggel a villamosban — nyilvánvaló túristaöltözékük miatt — mindenki rajtuk mosolygott. Másik asztalnál a látottakról beszélgettek. Bora elvtárs egész úton lelkesen magyarázott az Obudai Gázgyárról, a Duna szigeteinek keletkezéséről, majd Szentendrére hat templomáról és papírgyáráról. A hajó lassan úszott a nagy Duna-kanalyában, közeledtünk Visegrádkhoz. A résztvevők — kevés kivétellel — mind jártak már ezen a vidéken, mégis, ahogy a hajó a meredek hegyfalak közé fordult, mindenki a fedélzetre jött és gyönyörködött a természet pompájában. A visegrádi hegy mögött magaslik a Dobogókő és a Pilis.

Félegykor kötött ki a hajó. A felhők felszakadtak, az idő kellemes volt. A nyári esőzések utáni friss illat érződött a levegőben. Élelmes kisfiúk rajzottak hirtelen elő és helybeli képeslapokat kínáltak, sokan vásároltak tőlük és írtak az otthoniaknak. Nemsokára csoportok alakultak és így készítették el a délutáni programot. A csoportok megtekintették Salamon-tornyát, amely az Árpád-korból való és sok nevezetes történelmi esemény színhelye volt. Megtekintették a helybeli múzeumot, ahol sok becses régiséget lehet látni. A sáros, csúszós talaj ellenére akadt egy kis csoport — Zalai- és Bora-család vezetésével — akik a várba is felmentek. Visegrád várát Mátyás király építtette, ma már nagyon romos. A csúcsról felejthetetlen szép kilátás nyílik a Börzsönyre, a Duna-völgyre és a Dunántúl hegyeire. Mások, mint például a Solymár-házaspár, a nagyvillami menedékházat keresték fel.

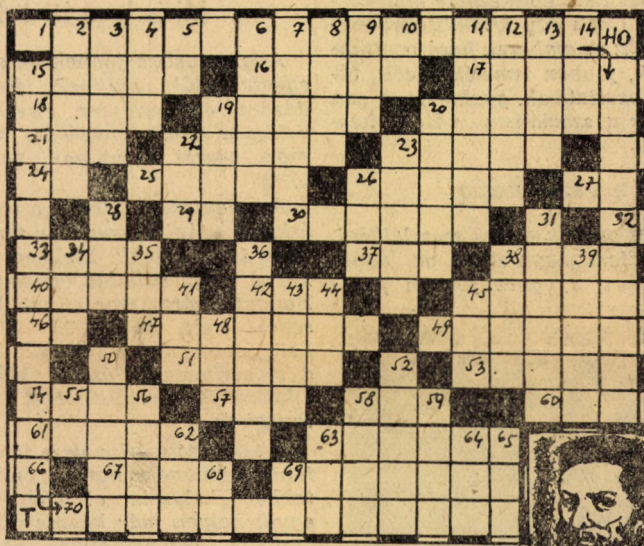
Délután napfényes, meleg idő volt. Sokan napoztak. Előkerültek a furdóruháik. A hajó 6.15-kor indult vissza. A hegyekben tett túra után jólesett a vacsora, a pihenés. Itt-ott emelkedett volt a hangulat, Sokan beszéltek arról, hogy a szakszervezet más alkalommal is rendezhetne ilyen kirándulást, ami felüdít és az egyetem dolgozóit is közelebb hozza egymáshoz.

Vámber Ármin

1862 május 21-én Vámber Ármin áruházban indult el, mint kolduló szerzetes, hogy beutazza a világot. Beutazta a turkmének földjét, a Hvrkan-sivatagot, járt Szamarkandban is. Nagy szeretettel tanulmányozta a perzsa nép nyelvét. Egyik művében írja: „Orókra felejt-hetetlen számomra a perc, midőn holdfényes éjszakán Perszopolisz romjai közé értem, ahol órák hosszú szálát álltam néma csodálkozással a hajdani műveltség gízásai emlékeit között...”

Vizsintés: 1. Afganisztánba utazott, majd Khorasszánon keresztül Trapezumbat tért vissza: olyan... 15. Nemzet, 16. Petőfi anyjának neve, keresztnevének kezdőbetűjével. 17. Forgassz tollat. 18. Férfi becenév. 19. A magot, ha elvetik... 20. Vissza: Népek a Szovjetunióban. 21. Elektromos sárkány... 22. Cselekszik valamit. 23. A gép mozgásához. 24. Végtelen égitest. 25. Mértani fogalom. 26. Otthon. 27. Ellenérték. 29. Megfed. 30. Bátoralkatás. 32. 100 római számmal. 33. Magyar író... Ferenc. 37. Elektromos töltési atom. (v=1). 38. Norvégia fővárosa. 40. Az etruszk mitológia rémalakú dühögő nője. 42. Fohász. 45. A gyönyörű. 46. Csont léte. 47. A Hvrkan-sivatagból, ide utazott Vámber. 49. Olasz város. 51. Ilyen a Balaton jege. 53. Vissza: régi hangszerek. 54. Dajka. (s=a). 57. Vissza: zúdt. 58. Vissza: női becenév. 60. Régi úrmérték. 61. Régi rendelet. 63. Még az ókorból való. 66. Római 50. 67. Kúszó növény. 69. Névelővel: sivatag Afrikában. 70. Plusz másképpen

Függőleges: 2. Idegen női név. 3. Ezervár hős kapitánya. 4. Késik: közép. 5. Kovács Zoltán. 6. Vámber utazásainak egyik állomása. 7. Nagy magyar zeneszerző, keresztnevének kezdőbetűjével. 8. Közép... nel alatti angolul. 9. ZZL. 10. T-vel



az elején, ilven pont is van. 11. Orahang. 12. Péksütemény. 13. EJR. 14. Azonos mássalhangzók. 15. Vizsintés 1. folytatása. 19. Mozi. oroszul. 20. Például: a nagynéni. 22. Bortermő vidékünk. 23. Rétesajt. 26. Kossuth-díjas vajúr... Árpád. 28. Erzsékszerv. 31. Vissza: Jászládány környékén termelik nagyban, (névelővel). 34. Össze-vissza: francia váltópénz. 35. Albánia egyik része. 36. Féliszeg a Balatonnál. 38. Végtelenül és össze-vissza: sáros! 39. Vissza: kérdőszó. 41. Maort közepel. 43. Rossz szellem. 44. Vissza: az idő végtelenségét... néri. 45. Össze-vissza: folyó a

Szovjetunióban. 48. Melyik személy? 50. Vissza: aruba van bocsátva. 52. Vissza: itt halt meg Kossuth Lajos. 55. L-lel kis házikó. 56. Régi indiai törzs. 58. A faőrle. 59. Ady szerelme. 62. Puská része. 63. Nagyon régi. 64. Például a CO₂. 65. K-val az elején, ugyanaz, mint a fűgőlezes 19-én. 68. Fordított színesfém. 69. Azonos hangzók.

A rejtélyversenyünk II. fordulóját: Beküldendők a vastagon szedett sorok. A rézebbi megjelölt is elfogadjuk. Beküldési határidő két hét. Közgazdász szerkesztőség címére.

Rimóczi Károly

SPORTHÍREK

A labdarúgócsapat lapunk zárta után játszott le az első helyet eldöntő mérkőzést. Ők különösen az utóbbi mérkőzések szerepeltek kiválóan és bár a tavaszi forduló elején voltak kihagyásaik, jelenleg a bajnokság egyik esélyesének számítanak. Az asztaliteniszesezők kez-

deti kihagyások után lassan belelendültek a játékba és az I. osztály légrékőre, úgyhogy a játszmárányát a nyert mérkőzések szempontjából egyensúlyba hozták.

Legutóbbi eredmények: Röplabda, férfi: Bp. Vörös Lobogó—Kg. Haladás 3:0; Kg. Haladás—Pénzügyőrök 3:2.

Legutóbbi számunkban a VTSK ellen a csapatot vesztesnek tüntettük fel. A csapat a VTSK ellen 3:0 arányban győzött.

Röplabda, női: 44. Építők—Kg. Haladás 3:0; Kg. Haladás—Tejért 3:1; Asztalitenisz: Spartacus—Kg. Haladás 11:4; Kg. Haladás—VIII. Tanács 10:10.

Legutóbb egy II. osztályú versenyen vettek részt játékosaink és ezen egyéniben Varga, párosban pedig Ohrenstein—Varga érték el a legjobb eredményt.

Labdarúgás: Kg. Haladás—Labor Vasas 5:1; Kg. Haladás—Rádió 11:1.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja. Szerkeszti: a szerkesztőbizottság Felelős szerkesztő: Illés János Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov-tér 8, II. 224 Telefon: 186-850, 192 mellék

Kiadja: a Budapesti Lapkiadó Vállalat Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3 Szikra Lannyomda Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 6 Felelős vezető: Kulcsár Mihály

KEGYETLEN TENGER

— Angol film —

Ez az 1953-ban készült angol filmdráma néhány ember és egy hatalmas óceán története. Hősei: az emberek és a hajók, s a „kegyetlen tenger“, melyet az emberek még kegyetlenebbé tettek... A II. világháború kitörésekor Ericson kapitány (— régebben kereskedelmi tengerész) egy „Compass Rose“ nevű konvoj kíséretű hajó parancsnokságát kapja meg. A konvoj feladata biztosítani azt, hogy a tengeri szállítmány eljusson oda, ahová a fasizmus elleni háború céljai megkövetelik, így például a nácizmus ellen küzdő Szovjetunióba is. Hiszen a hajókra a tenger mélyén egy veszedelmes, szinte kiismerhetetlen ellenség vadászik: a tengeralfjáró.

A hajón a legénység, sőt a tiszték javarésze is, szinte csak most látott először tengert. A „Compass Rose“ azonban kiállja a próbáját, Greenocban berakodik, majd háromheti hadgyakorlatra indul. E három hét alatt a „nyers emberanyag“ ütőképes harcigéppé kovacsolódik. A „Compass Rose“ és emberei 1940 február 6-án csatlakoztak először egy Liverpoolból induló konvojhoz. Bizony a hatalmas Atlanti Óceán, kiváló rejtekhely a tengeralfjárók számára. A hajó legénysége hamarosan megtanulja, hogyan kell virrasztani viharos éjszakákon, hogyan kell rettegni a láthatatlan ellenségtől, amikor valamilyen üzemhiba javítása miatt vízszegelni kénytelen a hajó a tengeren és lemarad a társak mögött. Megismerik azoknak a bajtársaknak az arcát, akiket a vízbe fulladás határára mentenek meg a tengerből, megtanulják hogyan kell a halottakat eltemetni, s később azt is, hogyan kell csendesen meghalni.

A hajó egy év alatt 11 konvoj-úton vesz részt. Egy ízben angol hajótörtek hányódnak a vizen. A kapitánynak erkölcsi kötelessége lenne, hogy felvegye őket. Am a radar-készülék tengeralfjáró jelenlétét jelzi, éppen a hajótörtek felett. Nincs habozni való, tudja, a félelmes ellenség a „Compass Rose“-t pusztítja el, ha nem engedí följük a robbanó tölteteket. Így hát korvetjét a hajótörtek közé irányítja, ledobja az aknákat, s a robbanás persze a hajótörteket is elpusztítja. Egyik beosztottja ekkor odakiáltja nekik: „Gyilkos“. Valóban igaznak érzi a vádat.

SÜRGŐS INTÉZKEDÉST

Az utóbbi időben egyre gyakrabban merül fel kifogás a kenyér minősége ellen. A panaszok orvoslása ügyében eljárunk és megállapítottuk, a következőket. A kenyér, melyet a kenyérgyár a menzákra szállít a legtöbb esetben egy- vagy kétnapos. A menza a kenyér tárolása nem az előírásoknak megfelelően történik. A Belkereskedelmi Áruismeret jegyzet 74. oldalán olvassuk a következőket: „A kenyéret a polcon egy sor magasságba élére állítva kell elhelyezni. A kenyéret csak sütőipari termékek raktározására berendezett helyiségben szabad tárolni. Ez a helyiség feltétlenül világos, jól szellőztethető legyen...“ Hogyan valósul meg ez a követelmény nálunk, ahol ezeket az elveket tanuljuk? A raktárhelyiség nedves, sötét és nem szellőztethető, mert az alagsorban van. A kenyéret 5—6 sor magasságban egymásra fektetve tárolják. Egy megfelelő kenyérszopac van, amire kb. 300 darab kenyéret lehet rakni. A menza napi kenyérszükséglete kb. 500 darab. Ez egyik oka annak, hogy a kenyéret egymásra kell rakni,

aminek következtében összenyomódik. A másik ok a nedves, sötét raktár. Feltétlenül hozzájárul ezekhez még a késői szállítás is. Mind-ezeknek következménye, hogy a kenyér megdohosodik vagy egyéb, kenyérrre nem jellemző ízt, szagot kap. Az ilyen kenyér fogyasztása könnyen betegséget vonhat maga után. Másrészt a pazarlást is szeretnénk a minimálisra csökkenteni, mert a menza dolgozóit az ilyen kenyéret a hallgatók kérésére kicserélik, vagy ha nagyon dohos nem szeleltetik fel, hanem egyenesen a moslékba kerül. Mi legyen tehát a helyes megoldás? Első és legelső tennivaló, hogy a terv- és pénzügyi osztály gondoskodjon megfelelő raktárhelyiségről és még egy, erre a célra használható polcra. A baj másik orvosa a Fővárosi Kenyérgyár. Reméljük, hogy a közeljövőben sűrűbben fog szállítani az 5-ös menza részére friss kenyéret. Elvárjuk mindkét illetékes szervtől, hogy az emberekről való gondoskodás szellemében rövid időn belül közmegelégedésre intézkedjenek.



Képünk a csapatot a Labor Vasas elleni mérkőzés alkalmából örökítette meg. Balról jobbra: Miklós, Gábor, Kálmán, Pintér, Molnár, Hagelmayer, Zelei, Kovács K., Batta, Balogh, Varga.